

але доживав він свій вік під Києвом в допоміжному господарстві Хрушцова, а потім в Київському рибгоспі. Від частих розлучень з родиною Нестор загуляв, зледачів, і сім'я розпалася. Дася повернулася в Брусишів, працювала в колгоспі і терпіла різні нарикання від людей.

Відійшла з життя Дася в жовтні 1972 р. і похована біля своєї матері Одарки Огієнко. Дасині діти тепер проживають в Києві. Дасина дочка Ніна народилася в 1927 р., з часом розділила мамину нещасливу долю, виростивши дочку і сина без батька. Дочка Ніни — Алла Марушкевич, педагог за професією, захистила кандидатську дисертацію на тему «Просвітницька діяльність і педагогічні погляди І.І.Огієнка», віддавши тим самим своєму прадіду родинну пошану, втілюючи в життя його духовні й наукові заповіти.

The article represents difficult life and repressions which were applied to Ogiienko's kin during Stalin's times.

Keywords and word-combinations: warrior, folk teachers, repressions, spiritual testaments.

Отримано: 4.02.2008 р.

Анна Фігус-Ралько

м. Вінніпег

ДЕЩО ПРО ЗНІМКИ МИТРОПОЛИТА ІЛАРІОНА (проф. ІВАНА ОГІЄНКА)

1968 року я побувала в Києві як туристка. Напівлегально зустрілася тоді із священиком Євгеном Барщевським, який в той час служив в Кіровограді.

Отця Барщевського я стрінула в Канаді у Вінніпезі 1960 р. Він в той час служив в Едмонтоні, де його призначила Московська Патріархія. Свого часу в Холмі Отець працював з Митрополитом Іларіоном.

1952-1963 рр. я працювала в Консисторії Української Греко-Православної Церкви та проживала на тій самій вулиці, де жив Митрополит Іларіон — вул. Катедрал. Одного вечора

Митрополит телефонує мені, щоби я пішла до Консисторії, бо там прибуде гість з України. Секретар Митрополита о. Іов Скальський привів о. Барщевського — людину гарну, високу, кучеряву. Він цікавився порядком нашої канцелярії та складом Церковних Речей, яким я провадила в той час. Він собі вибрав деякі речі та поспішав, бо мав около півночі від'їздити до Едмонтону.

Коли я стрінула о. Барщевського в 1968 р., я його не пізнала — він був сивий, марний — знищений. Наробі Грушевського він мені оповів про його знущання у во-

лодимирській тюрмі. Від о. Барщевського я довідалася, що відомий скульптор Іван Гончар нещодавно зацікавився постаттю Українського Митрополита в Канаді Іларіона (проф. Івана Огієнка). Він хотів десь роздобыти фотографію Митрополита, аби з неї пізніше зліпити бюст.

Повернувшись до Канади, у Вінніпезі я розповіла про таке несподіване зацікавлення Київського скульптора Митрополитові Іларіону. Він сильно зрадів, а потім якось враз спохмурнів: чи й можливе таке, адже при тій владі завжди буде «ворогом свого народу». Все ж він зв'язався з скульптором Леонідом Молодожанином, який завіз Митрополита до фотографа — та за вказівками Молодожанина зробив три знімки з Митрополита у різних профілях. По отриманню знімок я зв'язалася зі своєю приятелькою журналісткою Тонею Горохович, яка за місяць від'їздила, як туристка до Києва. Про її приїзд я листовно дала знати отцю Барщевському.

У Києві Тоня передала о. Барщевському тих три знімки для Івана Гончара.

1978 року я знову побуvalа в Києві за туристичною візою і знову зустрілася з о. Барщевським, який вже проживав в м. Черкаси. Поцікавилася, як виглядає справа з бюстом Митрополита. У відповідь о. Барщевський сказав, що думає, що бюст викінчений, однак, на жаль, Іван Гончар тепер є під загрозою арешту. Доля того бюста невідома.

З огляду на те, що ці знімки є у мене, я постаралася зробити копію їх, бо уважаю, що можливо, в Україні хтось поцікавиться збудувати пам'ятник або бюст Митрополита Іларіона, а ці знімки дуже придадуться.

2003 р.

